

JAARVERSLAG 2021

Vestigingen

Gemeente Landgraaf

Hoofdbibliotheek Landgraaf

Sweelinckplein 1
6371 LB Landgraaf
045-5312895
www.bibliotheeklandgraaf.nl
www.parkstadlimburgbibliotheeken.nl

Vestiging Ubach over Worms

Bibliotheek An d'r Put
Pastoor Scheepersstraat 5
6374 HR Landgraaf
045-5312940

De Bibliotheek op School

BS De Schatgraver
OBS Harlekijn
BS 't Valder
BS An d'r Put

Gemeente Onderbanken

Vestiging Schinveld

Bibliotheek In de Sjinsoel
Kloosterlaan 7f
6451 EN Schinveld
045-5257448

Servicepunt Merkelbeek

Bibliotheek In de Henkhof
Clemensweg 1
6447 AZ Merkelbeek
046-4428505

BS De Zeveneik

BS St. Jozef
BS Schinveld

*'Boeken zijn de frisse lucht die we inademen
om ons hart op gang te houden,
om onze fantasie te laten voortbestaan,
om hoop levend te houden.'*

Janet Skeslien Chartes in *De bibliotheek van Parijs*

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Inhoudsopgave	4
1. Ontwikkelingen in (de wereld en) de branche	5
Landelijk	5
Provinciaal	6
Regionaal	7
Lokaal	8
2. Resultaten	10
Kengetallen	13
3. Kernfuncties bibliotheek Landgraaf-Onderbanken	17
1. De basisbibliotheek als warenhuis van kennis en informatie	17
2. De basisbibliotheek als centrum voor ontwikkeling en educatie	17
3. De basisbibliotheek als encyclopedie van kunst en cultuur	20
4. De basisbibliotheek als inspiratiebron van lezen, literatuur en taalstimulering	21
5. De basisbibliotheek als podium voor ontmoeting en debat	23
4. Bestuur	24
Bestuurssamenstelling per 31 dec 2021	24
Nevenactiviteiten bestuursleden	24
Toets Cultural Governance	25
5. Bijlagen	28
Personeel en personeelssamenstelling op 31 december 2021	28
Resultaten naar vestiging, in absolute getallen en percentages	28

1. Ontwikkelingen in de branche

Landelijk

2021, het jaar van (nog?) geen nieuw normaal

2021 staat te boek als het tweede coronajaar, waar nog geen evenwicht van een nieuw normaal te bespeuren is, maar wel een verharding tussen wel en niet gevaccineerden, tussen de overheid, wetenschap en burgers en tussen nieuws en fake-nieuws.

Er wordt hard gewerkt om de rol van de bibliotheek als verstrekker van onafhankelijke, laagdrempelige en pluriforme informatie waar te maken, met name via de realisatie van IDO's (Informatiepunten Digitale Overheid). In juni wordt het 200ste IDO geopend en per augustus haakt de bibliotheek Landgraaf-Onderbanken aan. Tegelijkertijd krijgt de bibliotheek veel landelijke pers aandacht en hoera-verhalen. Dit startte met de motie Jesse Klaver (4 november 2020), gedragen door 150 Kamerleden tot de persconferentie van 19 december 2021. Hierin wordt de derde lockdown aangekondigd en de bibliotheek als essentiële dienstverlener blijft open!

De vraag in welke mate de bibliotheek cruciaal en van vitaal belang is en welke rol zij dient te pakken in het maatschappelijk debat, wordt gedeeltelijk door Hugo de Jonge beantwoord; indien je ondersteuning wenst bij de aanvraag voor een boosterprik: ga naar de bibliotheek.

Eind september 2020 is door het Ministerie van OC&W, IPO, VNG, KB, POI's en de VOB het Bibliotheekconvenant 2020-2023 ondertekend, hetgeen als basis gediend heeft voor de Netwerkagenda. Het krijgt als ondertitel mee *Convenant houdende afspraken over de bijdrage van de bibliotheekvoorziening in Nederland aan maatschappelijke opgaven*.

Hierin worden *drie maatschappelijke opgaven* uitgewerkt, waarin de bibliotheek een natuurlijke rol van betekenis heeft:

1. *Het bevorderen van lezen*

Er zijn grote zorgen rond laaggeletterdheid en de afname van leesvaardigheid en leesplezier bij de jeugd.

2. *Het bevorderen van participatie in de informatiesamenleving*

Digitalisering en technologie hebben tot gevolg dat burgerschap en democratie een andere invulling krijgen. Nog lang niet iedereen is daarmee vertrouwd en ook niet alle burgers kunnen daar zomaar aan mee doen.

3. *Het bevorderen van 'een leven lang ontwikkelen'*

Er is een groeiende behoefte bij alle burgers in Nederland om kennis en vaardigheden op te blijven doen en te blijven leren in een snel veranderende wereld.

Om dat te bereiken is het nodig dat iedere inwoner van Nederland binnen een redelijke afstand toegang heeft tot een volwaardige openbare bibliotheek. Een bibliotheek die alle vijf bibliotheekfuncties uit de Wsob vervult en die vanuit die hoedanigheid een relevante bijdrage levert aan de maatschappelijke opgaven. En een bibliotheek die daarbij intensief samenwerkt met tal van partners op lokaal, regionaal en landelijk niveau.

Om een bijdrage te kunnen leveren aan de hierboven genoemde drie actuele maatschappelijke opgaven, is het van belang dat aan een aantal randvoorwaarden is voldaan:

- a. De bibliotheek is een robuuste organisatie die goed bereikbaar en toegankelijk is;
- b. Er zijn voldoende en goed gekwalificeerde medewerkers en vrijwilligers;
- c. Er is een collectief landelijk bibliotheekstelsel;
- d. De kwaliteit van de dienstverlening is hoog door certificering en monitoring;
- e. De samenwerking in het netwerk is sterk;
- f. Innovatie en vernieuwing zijn goed geregeld.

In het convenant worden deze punten a t/m f en de bovenstaande drie maatschappelijke opgaven uitgewerkt. Voor de uitvoering van het convenant heeft de minister € 3 miljoen beschikbaar gesteld verdeeld over de jaren 2020 tot en met 2023.

In de ledenvergadering van juni van de Vereniging Openbare Bibliotheken (VOB) wordt de Netwerkagenda 2021-2023 aangenomen. Er wordt gestart met de lobby van financiering, daar waar de uitvoerende instanties steken laten vallen en de bibliotheek in het gat springt zonder bijbehorende middelen en geld. Op 20 juli stuurt de VOB brieven aan informateur Hamer, Rutte, Kaag en de woordvoerders vaste Kamercommissie Cultuur over het belang van bibliotheken als motor van een vaardige samenleving. Hierin wordt opgeroepen om het achterstallige onderhoud van de afgelopen jaren in de fijnmazige infrastructuur van bibliotheken in te lopen en om een goede basis te garanderen met een extra financiële investering van € 95 miljoen om zo een geletterde samenleving te kunnen realiseren, waarin burgers volwaardig participeren en zich een leven lang kunnen blijven ontwikkelen. Deze € 95 zijn op 31 december 2021 nog niet toegezegd, maar wel heeft ministerie van OC&W voor 2022 en de eerst volgende jaren € 0,83 per inwoner toegezegd ten behoeve van 'digitale inclusie ondersteuning kwetsbare burgers', oftewel het IDO.

2021 gaat ook in als het jaar waarin het klimaatpanel van de Verenigde Naties (het IPCC) op basis van duizenden rapporten van klimaatwetenschappers uit 47 landen, in haar synthesrapport consensus bereikt over het gegeven dat de opwarming van de aarde, met grote stelligheid, veroorzaakt wordt door de mens. De alarmerende gevolgen van klimaatverandering, die erin worden beschreven, worden niet meer in twijfel getrokken. De noodzaak van maatregelen staan niet meer ter discussie.

Één Collectief Landelijk Bibliotheekstelsel (CLB)

In december 2020 hebben alle bibliotheken zich uit gesproken of zij voor of tegen één collectief landelijk bibliotheekstelsel zijn. De doelen zoals geformuleerd waren: versterking innovatiekracht, méér samenhang in het netwerk en lagere kosten. De drempel was gesteld op 90% aan bibliotheken die 'ja' dienden te zeggen, die samen minstens 70% van de bevolking bedienden. De steun voor een CLB was groot, maar niet groot genoeg. Volgens de KB is er te veel steun voor de doelen om het erbij te laten zitten. Gezocht wordt naar alternatieven om de doelen toch te realiseren.

Hernieuwing Functiewaarderingsstelsel

Leden van de VOB hebben begin september 2020 schriftelijk ingestemd met het principebesluit van de gezamenlijke cao-partijen Openbare Bibliotheken en Kunsteducatie om HR21 in te zetten als gezamenlijk fuwa-systeem voor de branche.

De VOB en Cultuurconnectie hebben Bureau Leeuwendaal opdracht gegeven om HR21 sectorspecifiek te maken voor beide branches. Met de VNG worden afspraken gemaakt over het gebruik van HR21 en de randvoorwaarden. Het jaar 2022 dient als implementatiejaar.

De Bibliotheek Landgraaf-Onderbanken heeft 2021 gebruikt om concept-functies te formuleren en te laten wegen door de PSO.

De bibliotheek in het vizier

Door en tijdens de tweede sluiting van de bibliotheken is een maatschappelijk debat op gang gekomen naar aanleiding van de motie Klaver en is de samenleving zich steeds meer bewust van de taken die de bibliotheken momenteel vervullen: "Elk nadeel heb z'n voordeel".

Provinciaal

Provincie Limburg

In de subsidieregeling die de Provincie voor de bibliotheken hanteert staat de (preventieve) aanpak laaggeletterdheid nog steeds bovenaan. Hier heeft de bibliotheek, werkgebied Onderbanken, goed op

kunnen aansluiten door middel van het indienen van een projectaanvraag, identiek zoals die voor 2020 aangevraagd werd voor het werkgebied Landgraaf, voor de VoorleesExpress en dBos.

VoorleesExpress Onderbanken

Een vrijwilliger bezoekt wekelijks, onder de begeleiding van de bibliotheek, twintigmaal een gezin, waar hij/zij interactief voorleest. De ouder(s) wordt hierbij betrokken met als doel om de taligheid binnen het gezin te verhogen. Het betreft een landelijk format, dat zijn effecten elders al bewezen heeft.

Het project loopt van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2024 en is voor drie jaar financieel geborgd.

De informatieavond vooraf aan de instellingen (peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en primair onderwijs) is mede opgepakt door de Gemeente Beekdaelen, waardoor breed draagvlak reeds gegarandeerd is.

dBos/de Bibliotheek op school

Het project dat diende om drie dBos-scholen (Harlekijn, De schatgraver en 't Valder) op te starten, is in 2021 naar tevredenheid afgerond. Naast de realisatie van een schoolbibliotheek is ingezet op een schoolwerkplan, waarin met name de leespromotieactiviteiten zijn opgenomen en het monitoren van het leesgedrag. Door de wisselende coronamaatregelen staat de inzet van vrijwilligers en het gebruik van de schoolbibliotheek onder zware druk.

Provinciale Service Organisatie (PSO)/Cubiss

Het werkplan Cubiss Limburg 2022 is afgestemd met de VLB (Vereniging Limburgse Bibliotheken) en heeft als pijlers *Jeugd en onderwijs, Participatie en zelfredzaamheid, Persoonlijke ontwikkeling (een leven lang ontwikkelen), Logistiek, Digitalisering en Strategie en communicatie*.

De PSO's hebben een rol in de vertaalslag van de landelijke netwerkagenda naar de lokale bibliotheken. Zo realiseerde Cubiss stamtafels over genoemde pijlers en leverde een projectleider voor het Parkstad-project *Evaluatie abonnementsvormen en tarieven*. Dit project heeft nog geen resultaten opgeleverd.

Vereniging Limburgse Bibliotheken (VLB)

Vijfmaal per jaar vindt er een (digitale) vergadering plaats, waar met name kennisuitwisseling op de agenda staat. Door corona zijn wederom dit jaar enkele bijeenkomsten per Zoom verlopen. Mevrouw Toorenburg (CDA) is de nieuwe gedeputeerde voor bibliotheekzaken. De VLB heeft een positief kennismakingsgesprek gevoerd en enkele bibliotheekbezoeken volgen.

Regionaal

Parkstad Limburg (bibliotheken)

Binnen Parkstad Limburg werken zeven gemeenten samen met name op het gebied van economische structuurversterking, toerisme en architectuur (Internationale Bau Ausstellung/IBA). Het betreft de gemeenten Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Brunssum, Voerendaal, Simpelveld en Beekdaelen.

De Bibliotheek Kerkrade e.o. gaat per januari 2022 fuseren met de bibliotheek Brunssum. Binnen de Federatie Parkstad Limburg Bibliotheken kennen we het directieboard PLB, een kennisuitwisselingsplatform en een podium voor harmonisatie. Zo is de opzet van de website in WaaS op elkaar afgestemd en is er een project *Evaluatie abonnementsvormen en tarieven* gestart onder leiding van Cubiss. Dit directieboard is afgelopen jaar viermaal bijeengekomen.

Beekdaelen

De voormalige gemeenten Onderbanken, Schinnen en Nuth zijn per 1 januari 2019 gefuseerd tot de nieuwe gemeente Beekdaelen. De drie bibliotheken, die actief zijn binnen het werkgebied, de Domijnen, de bibliotheek Nuth en de bibliotheek Landgraaf-Onderbanken, hebben in samenwerking met ambtenaren van de gemeente de *Visie Bibliotheek Beekdaelen 2021-2024* eind 2020 aan stakeholders voorgelegd, hetgeen ook door de raad eind 2020 goed bevonden is.

In 2021 is aansluitend een samenwerkingsconvenant gesloten tussen de drie bibliotheken, uitlopend in een gezamenlijke uitwerking van uitrol dBos en een gezamenlijke aanvraag voor de benodigde projectgelden voor realisering en kwaliteitsverbetering dBos richting gemeente.

Deze projectgelden worden apart geormerkt als onderdeel van de reguliere exploitatiegelden. Ook is vanuit het Kernteam Laaggeletterdheid Beekdaelen een samenwerkingsconvenant gesloten waarin afspraken over samenwerking en aanpak uitgewerkt worden.

Lokaal

2021 is het tweede jaar waar de pandemie Covid-19 de programmering bepaalt

De klant/lener/burger is vanwege een nieuwe lockdown vanaf half december 2020 tot 19 mei 2021 opnieuw geconfronteerd met gesloten vestigingen: wederom is de afhaalbibliotheek ingericht. In het Burgerhoes zijn in deze periode door medewerkers 2.200 pakketjes samengesteld en overhandigd. Binnen de regels zijn de activiteiten binnen het Taalhuis en VoorleesExpress voor een gedeelte (digitaal) door gegaan.

Om de burger te compenseren voor gemaakte abonnementskosten hebben alle betalende leden een gratis verlenging gekregen van drie maanden voor hun abonnement.

Vanaf de tweede helft van mei was weer sprake van geleidelijke openstelling voor andere (digitale) activiteiten, zoals Klik & Tik en workshops voor de jeugd. Lezingen voor volwassenen tot 75 personen zijn weer per september gestart.

Per 15 november diende de vierde coronagolf zich aan met aangepaste overheidsmaatregelen. Ook als gevolg van de hoge besmettingsgraad in Zuid-Limburg zijn de activiteiten op scholen in het kader van dBos gestaakt alsook de lezingen voor volwassenen. De taalhuisactiviteiten, waaronder de taalcafés hebben wel doorgang gevonden. De vijfde golf wordt voorzien voor eind december, waardoor op 19 december 2021 een derde lockdown aangekondigd werd. De bibliotheek blijft nu als essentiële dienstverlener open.

Deze schommelingen in openstelling/sluiting met bijbehorende aanpak vergden, net als in 2020, veel (aanpassingen in) communicatie-uitingen richting de klant, bezoeker, vrijwilliger, netwerkpartner, gastspreker of taalleerder via social media, nieuwsbrieven of 'gewoon' per telefoon. Anders werken vereist aangepaste protocollen, die uitgewerkt zijn en gecommuniceerd. Regelmatig is er afstemming geweest met de betreffende contactpersoon/ambtenaar van de gemeenten met betrekking tot de financiële situatie en de veiligheidssituatie.

Herinrichting Burgerhoes

De herinrichting voor de korte termijn is teruggebracht tot een betere zichtbaarheid van de bibliotheek vanaf het Raadhuisplein door de SOOS-ruimte om te bouwen tot een leescafé. Dat is de wens van zowel de bibliotheek als de gemeente.

De laptops binnen het Taalhuis worden vervangen door (in een verrijdbare kast oplaadbare) tablets, waardoor de huidige leestafels en de tafels van het huidige Taalhuis samengevoegd kunnen worden tot één geheel, via kleine mobiele tafeltjes.

De folie op de ramen wordt lager met een uitsnede van de Bibliotheek. De herinrichting heeft plaatsgevonden/vindt plaats in december 2021/januari 2022.

Jaarprogrammering in afstemming met partners

Zoals blijkt uit het gerealiseerd Activiteitenplan 2021, is ook dit jaar weer volop ingestoken op samenwerking met lokale partners, zowel in Landgraaf als in Onderbanken, met álle basisscholen, peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, de Vrijwilligerscentrale, de sociale werkbedrijven, PIT Cultuurwijzer. Voor negen peuterspeelzalen, vallend onder Kinderopvang Parkstad (KOP), zijn subsidiegelden verstrekt en is een samenwerkingsconvenant 'BoekStart in de kinderopvang' in de maak. We zijn gestart met de realisatie van de bijbehorende bouwstenen.

De stabiele samenwerking die we met partners zoals het Servicegilde Landgraaf, de Muziekschool, Seniorweb, Welsun, Vrouwengilde Landgraaf, Vrije Academie Parkstad, KBO, Slide dansschool en Theater Landgraaf en de plaatselijke Heemkundevereniging hebben opgebouwd rondom de zomeractiviteiten, gezamenlijke lezingen, de Kinderboekenweek en De week van de opvoeding en die jaarlijks tot velerlei gezamenlijke activiteiten leidden, zijn door de coronamaatregelen dit jaar, evenals vorig jaar, geminimaliseerd.

In Beekdaelen krijgt de samenwerking met partners, met name vanuit het Kernteam Laaggeletterdheid Beekdaelen, meer vorm. Het betreft een verdergaande samenwerking met partijen als St. Lezen en schrijven, de drie binnen Beekdaelen werkzame bibliotheken, ISD BOL, Kompas, de gemeente Beekdaelen en Grip.

In het kader van de *Week van lezen en schrijven* is in de bibliotheek Nuth gezamenlijk een dictee georganiseerd op 8 september onder leiding van de wethouder John Essers, met als afsluiting het ondertekenen van het convenant.

Eind mei heeft de vierjaarlijkse audit van de Bibliotheek Landgraaf-Onderbanken plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot een bijgestelde focus op visie en beleid, knelpunten en mogelijkheden. Deze audit heeft geleid tot een glansrijk certificaat.

2. Resultaten

De resultaten zullen worden gerangschikt naar de drie kerntaken van de bibliotheek: *Lezen, Leren* en *Informeren*. De vierde en vijfde kerntaak, *Ontmoeting en debat* en *Cultuur*, zijn als een matrix verweven in de genoemde eerste drie kerntaken. Tot slot wordt de taak *Ondersteunend* gehanteerd.

1. Lezen

- In kader van leesbevorderingsactiviteiten biedt de bibliotheek regelmatig **BoekStart**-activiteiten voor jonge ouders aan en organiseert voorleesontbijten, Kinderjury en Kinderboekenweek. Door corona zijn dit jaar de activiteiten rondom de Kinderjury echter niet doorgegaan en de activiteiten rondom de voorleesontbijten en Kinderboekenweek zijn, net zoals in 2020, gehalveerd.
- Door een verhoogde samenwerking met de VVE-partners worden steeds meer elementen van 'Boekstart in de Kinderopvang' uitgevoerd. Dit gebeurt in het kader van de stimuleringsregeling 'Boekstart in de Kinderopvang' waarbij negen locaties van Kinderopvang Parkstad (KOP) betrokken zijn. Eind 2021/begin 2022 wordt het samenwerkingsconvenant getekend.
- In de gemeente Landgraaf biedt de volledige peuteropvang het **VVE-traject** aan en zijn we, in afstemming met de partners, per 2020 gestart met de volgende procedure:
  - Rond 4 maanden na de geboorte krijgen verzorgers een voucher vanuit de gemeente toegestuurd waarmee men het BoekStart-koffertje kan ophalen in de bibliotheek.
  - Bij 7 maanden is er tijdens het gesprek op het consultatiebureau aandacht voor het BoekStart-koffertje. Eventueel wordt er opnieuw een voucher verstrekt.
  - Bij 14 maanden vindt het toelidingsgesprek plaats naar de VVE door het consultatiebureau. Verzorgers ontvangen een flyer van de bieb over leesplezier plus een prentenboek.
  - Bij 2,5 jaar vindt de intake bij de peuteropvang plaats. Verzorgers ontvangen een (rug)zakje met daarin een BoekStart-trommel en een prentenboek.
- Aansluitend kunnen laagtaalvaardige gezinnen in aanmerking komen voor deelname aan de VoorleesExpress via de doorverwijzing van de peuteropvang naar de bibliotheek. Veel elementen van dBos aangaande de doorgaande leeslijn worden op alle scholen in het werkgebied Landgraaf-Onderbanken ingezet: werken met leesconsulenten en leescoördinatoren, opstellen van schoolwerkplannen, uitvoeren van de monitor, ondersteunen via een leesclub enzovoorts. De drie scholen in Onderbanken en drie scholen in Landgraaf hebben formeel een **dBos in het PO**.
- **dBos in het VMBO**
Om de samenwerking te verankeren is in 2020 met de VMBO-school Brandenbergcollege een samenwerkingsconvenant dBos in het VMBO getekend. Deze samenwerking houdt in dat we structureel leesbevorderende activiteiten organiseren die gericht zijn op het vergroten van leesplezier bij leerlingen. De activiteiten worden georganiseerd voor alle leerjaren van de school en worden geëvalueerd met de docenten. In 2021 is in samenwerking met de bibliotheek een leeslokaal geopend, waarbij de bibliotheek de boekencollectie voor de school samengesteld heeft. De collectie, inrichting en ondersteuningsuren zijn betaald uit de aanvraag Leesoffensief.
- De dienst Boek-aan-Huis, voor de niet mobiele burger, wordt aangeboden in Landgraaf en in Onderbanken.
- De voorbereidingen voor de opstart van het project **VoorleesExpress Onderbanken** per januari 2022 verlopen voorspoedig: alle betrokken kinderdagverblijven en scholen hebben hun medewerking toegezegd en reeds via een officieel samenwerkingsconvenant bevestigd.

2. Leren

Mediawijsheid

Op alle scholen in Landgraaf worden cursussen **mediawijsheid** gegeven, aan groep 8, uitgezonderd de Wissel en de Wegwijzer. Aan de scholen te Onderbanken wordt dit aangeboden en vindt sporadisch afname plaats. Echter door corona (gedeeltelijke sluiting van scholen en de overstap naar digitaal onderwijs) zijn deze lessen in 2020 en 2021 komen te vervallen.

(Digi)Taalhuis

Op 18 december 2020 is het taalhuis gecertificeerd op basis van een document, dat met alle betrokken netwerkpartners besproken en bijgesteld is. De verbeterpunten zijn in 2021 door alle partijen enthousiast opgepakt.

Het Taalhuis vervult een grote functie op het gebied van lezen, schrijven, spreken en luisteren. De taalleerders worden daarin ondersteund door vrijwilligers en deze op hun beurt door de medewerkers van de bibliotheek, die in deze de kartrekker zijn van het Taalhuis.

Het Taalhuis is een netwerkconcept, waarin ook vele andere partners hun rol nemen, zoals Relim, ISD-BOL, het gemeentelijk werkbedrijf, MOB te Landgraaf en de sociaal-maatschappelijke dienst Welsun/CMWW als ook andere partners uit het Bondgenootschap Geletterdheid Parkstad. Werken aan taalvaardigheden (lezen, schrijven, spreken) gebeurt via de vele activiteiten rondom de Taalpunten in het Burgerhoes en de Sjinskoel en in de vier actieve taalcafés.

In Beekdaelen is in 2021 het Kernteam Laaggeletterdheid Beekdaelen opgericht i.s.m. de gemeente: het Taalpunt Onderbanken vervult een voortrekkersrol in de realisatie van een wenselijk eigenstandig Taalhuis Beekdaelen.

Ondanks de wisselende coronamaatregelen is het Taalhuis ook in 2021 goed staande gebleven; het aantal taalleerders en vrijwilligers hebben we vast weten te houden. Het fysiek geven van digitale cursussen is wel verschillende periodes behoorlijk onder druk komen te staan.

Werken aan **sociale en juridische en gezondheidsvaardigheden** gebeurt indirect, door workshops rond dit thema te integreren in het taalcafé. Ook is o.l.v. de gemeente provinciale subsidie aangevraagd voor camouflage cursussen - de workshopcarrousel -, ontwikkeld en gegeven door het VISTA-college.

Daarnaast heeft de wetswinkel een plek gekregen in het Burgerhoes en vond er een maandelijks spreekuur rondom dementie 'de geheugentafel' plaats, geleid door de stichting Alzheimer Parkstad Limburg.

- Met SeniorWeb is een doorlopende **digitale leerlijn** uitgewerkt, waarbij de rollen van beide partners beschreven zijn en klanten van en naar elkaar toe verwezen worden. De cursus Klik & Tik + (vervolg op de cursus in de bibliotheek) en de cursus Digisterker worden nu samen door de bibliotheek en Seniorweb gegeven.
- Onder het motto "van collectie naar connectie" worden steeds meer deelcollecties ter ondersteuning van een levenslang leren ingezet; zo zijn er verschillende taalcollecties t.b.v. het Taalhuis en andere **collecties** rondom Ander lezen, rondom JOGG (jongeren op gezond gewicht) en dementie, als ook een collectie voor de vrijwilligers van VoorleesExpress.

Zelfstudie medewerkers en vrijwilligers

Met name tijdens de lockdown-periodes hebben medewerkers en ook een aantal van de vrijwilligers een *zelfstudie* opgepakt; met name door het volgen van digitale cursussen via Good Habitz, waar de VOB een contract mee afgesloten heeft. Vrijwilligers van het Taalhuis en de VoorleesExpress worden ondersteund via netwerkbijeenkomsten, waar een thema uitgelicht wordt.

3. Informeren

- Per augustus 2021 is de bibliotheek officieel gestart met het **Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)**. Er is een spreekuur ingericht op de donderdagavond en op zaterdag. De doelstelling van het IDO is digitale inclusie: mensen ondersteunen bij het ophalen of aanleveren van de gewenste digitale informatie van de overheid. Tijdens deze ondersteuning wordt getracht de burger de stap naar zelfredzaamheid te laten nemen door een leertraject aan te bieden.
- De bibliotheek stemt samen met haar netwerkpartners lezingen, workshops en cursussen en andere activiteiten af:
  - Lezingen met respectievelijk de Heemkunde Lgr resp. Onderb/LGOG, Muziekschool, VAZOM, VrouwenGilde. Vrouwengilde heeft zichzelf eind 2021 opgeheven.
  - Via het Gebruikersoverleg Burgerhoes of rechtstreeks de producten/ diensten/activiteiten met SeniorWeb, ServiceGilde, Lokale Omroep landgraaf, Klant Contact Centrum Gemeente en de Vrijwilligerscentrale,
  - Jaarlijks met een vaste groep partners de Zomerschoolactiviteiten voor senioren. Helaas zijn ook dit jaar deze activiteiten niet doorgegaan i.v.m. corona.
  - Per kwartaal via Click(4Culture) de culturele educatieve activiteiten richting het primair onderwijs,
  - Twee maandelijks via het Bondgenootschap Geletterdheid Parkstad de taal- en leesbevorderingsactiviteiten ten behoeve van de laaggeletterden. Hierbinnen zijn partners van Onderbanken als van Landgraaf actief.
  - Tweemaal per jaar via het leescoördinatorennetwerk de taal- en leesbevorderingsactiviteiten ten behoeve van de basisscholen.
  - Tweemaal per jaar het overleg in kader van de organisatie van de Week van de opvoeding en de peutermaand. Ook helaas vanwege corona niet doorgegaan.
  - Afstemming programmering in kader van het IKC/dienstverleningsconcept de Sjinskoel met de school, KDV en buitenschoolse opvang (Human kind) en PSZ (CMWW).
- Via het redactieoverleg rondom de narrowcasting Burgerhoes en burgerhoes.nl.
- Via Broadcasting. De lokale omroep maakt in overleg opnames van met name leesbevordering-promotie. Deze opnames worden uitgezonden via kanaal 49. Dit kanaal is alleen toegankelijk voor Ziggo-leden (20-25% van de gezinnen).

Het moge duidelijk zijn dat corona ook hier flinke bressen in heeft geslagen. Wijzigingen in programmering en/of het vervallen van programma's zijn veelvuldig naar de klanten/bezoekers gecommuniceerd via alle mogelijke kanalen.

Ondersteunend

- Uitbouw burgerparticipatie: er werken momenteel zo'n 137 vrijwilligers. Deze worden onder andere ingezet voor individuele en groepsgewijze begeleiding van e-learning, aanpak laaggeletterdheid, in de schoolbibliotheken, voor toezicht tijdens zelfbedieningsuren, voor de dienst VoorleesExpress bij gezinnen thuis en/of voor het leveren van boek-aan-huis diensten.
- Regelmatig wordt een digitale nieuwsbrief naar klanten en bezoekers opgesteld en verstuurd vanuit het bibliotheekstelsel. In plaats van een selectie uit de activiteitenkalender gingen de berichten nu voornamelijk over de sluiting of de beperkte heropening van de bibliotheek en de activiteiten.
- De activiteiten worden (twee)maandelijks gebundeld in een aantrekkelijke (gratis) brochure.
- Instagram, met name gericht op de jeugd 12-18-jarigen, heeft momenteel 4.150 volgers.
- Facebook, met name gericht op jonge ouders, heeft momenteel 630 volgers.

- De biebapps, vele widgets en producten van de KB zijn geïmplementeerd binnen de bibliotheekwebsite.
- Voor het Taalhuis is het volgsysteem Tool voor Taalcoaching Match ingezet. Hierbinnen kan de voortgang van de taalleerders en de inzet van de vrijwilligers bijgehouden en gekoppeld worden, waardoor we in staat zijn te voldoen aan de landelijke monitoring.
- Office 365 is in 2020 geïmplementeerd en wordt in 2021 omarmd: de kansen en mogelijkheden om samen te werken, ook vanaf thuis of elders via Teams en SharePoint zijn toegenomen en zeer wenselijk in deze coronatijd. We zijn zeer tevreden met de instructie en ondersteuning die ACTA.com in deze heeft geleverd.

Kengetallen

De bibliotheken maken een ontwikkeling door van collectie naar connectie, naar een brede maatschappelijke bibliotheek. Niet langer is het aantal leden of de uitleningen representatief voor een goed functionerende bibliotheek, maar het aantal bezoekers dat met meer kennis dan bij binnenkomst vertrekt, zich meer ingebed voelt in de lokale gemeenschap of meer (digi)taal vaardig is geworden. En ook een versterking van andere basisvaardigheden zit in het bibliotheekpakket.

Dat doen we in een omgeving waar vergrijzing en ontgroening nog steeds hand in hand gaan. In een omgeving met een laag opleidingsniveau, een hoog percentage aan laaggeletterden, grote armoede, met name onder kinderen, waar de gezondheidssituatie dramatisch is en de eenzaamheid hoog.

Preventieve bestrijding laaggeletterdheid begint bij baby's. Via de doorlopende leeslijn wordt gestart met BoekStart (in de kinderopvang), overgaand in de bibliotheek op school, binnen het primair onderwijs en vervolgens binnen het VMBO.

Alle nieuwgeborenen kunnen tot 18 jaar gratis lid worden; via een gemeentebrief (bij 4 maanden), via het consultatiebureau (bij 14 maanden), via de VVE (bij 2,5 jaar) en via de scholen (bij 4 jaar) wordt hierop geattendeerd.

Het aantal jeugdleden Landgraaf 0-14 jaar is van 1.937 in 2020 met 17% gestegen naar 2.269 in 2021. Dit komt vooral op conto van de toename van brugklassers, waar de bibliotheek nu gericht leesactiviteiten voor en mee onderneemt.

Via het project VoorleesExpress wordt gewerkt met laagtaalvaardige gezinnen; het zijn de kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en scholen die doorverwijzen.

Curatieve bestrijding laaggeletterdheid volwassenen wordt aangepakt via de Taalhuizen; inmiddels heeft Landgraaf rond de 49 taalvrijwilligers en Onderbanken 11.

Taalhuis Landgraaf 2021

	Cursisten	Vrijwilligers		Totaal
		Gecertificeerd	Niet gecertificeerd	
Man	45	10	1	11
Vrouw	79	24	14	38
Totaal	124 ¹	31	15	49

1 = 91 nog actief eind 2021

Taalpunt Onderbanken 2021

	Cursisten	Vrijwilligers		Totaal
		Gecertificeerd	Niet gecertificeerd	
Man	8	3	2	5
Vrouw	15	5	1	6
Totaal	23 ²	8	3	11

2 = 14 nog actief in taalcafé of 1-op-1

Cursisten en vrijwilligers *Belastinginvalspreekuur, Digisterker, Relim en VoorleesExpress*

		Cursisten	Vrijwilligers
		Belastinginvalspreekuur	Man
	Vrouw	17	1
	Echtpaar	2	
	Personen	1	
	Totaal	36	2
Digisterker	Man	5	2
	Vrouw	4	
	Totaal	9	2
Relim leeskring	Man	0	1
Boek bij de boterham	Vrouw	4	
	Personen	11	1
	Totaal	15	2
VoorleesExpress	Gezinnen	21	17

Deelnemers 2021

	Deelnemers
Geheugentafel Landgraaf (afgelast wegens corona)	0
Geheugentafel Schinveld (afgelast wegens corona)	0

Klik & Tik Landgraaf

	16-25 jaar	26-35 jaar	36-45 jaar	46-55 jaar	56-65 jaar	65+ jaar	Totaal
Man	0	0	0	3	3	6	
Vrouw	0	2	7	2	3	11	
Totaal	0	2	7	5	6	17	37 ⁴
Vrijwilligers	0	0	2	0	1	1	4

4 = 37 waarvan 4 individueel (oefenen.nl) en 10 reeds inactief, dus 27 actief eind 2021.

Klik & Tik Onderbanken

	16-25 jaar	26-35 jaar	36-45 jaar	46-55 jaar	56-65 jaar	65+ jaar	Totaal
Man	0	0	0	0	0	11	11
Vrouw	0	0	0	0	3	15	15
Totaal	0	0	0	0	3	26	29 ⁵
Vrijwilligers	0	0	1	1	0	0	2

5 = 29 waarvan 3 individueel (oefenen.nl) en 10 reeds inactief, dus 19 actief eind 2021.

Landgraaf

Jeugd

Alle basisscholen binnen Landgraaf en daarmee alle leerlingen maken gebruik van de bibliotheek of hebben een bibliotheek op school (dBos). Eind 2020 is dBos zowel voor de onder- als voor de bovenbouw ingericht voor de Schatgraver, de Harlekijn en het Valder. Basisschool De Wegwijzer bezoekt in verband met de afstand tot de vestiging Waubach de bibliotheek niet fysiek, maar maakt gebruik van project- en themacollecties.

Ondanks de ontgroening is het aantal jeugdleden in Landgraaf gestegen met 17% in de leeftijd van 0-14 jaar en met 9% in de leeftijd van 14 tot 18 jaar. Dit is te danken aan de toegenomen samenwerking met de twee middelbare scholen in het werkgebied. Het aantal uitleningen is uiteraard door de coronamaatregelen wel flink gedaald, en wel met 21%.

Volwassenen

Er is een stijging van 8% aan leden te constateren; het aantal betalende volwassen leden is gedaald met 1,4%, echter het aantal jeugdleden is toegenomen met 14%. Samenhangend met de coronamaatregelen zien we dat het aantal uitleningen gezakt is, en wel met 19%.

Bezoekerspassen

Met een bezoekerspas van € 1,- kan de bezoeker de PC gebruiken en gebruik maken van print- en kopieerfaciliteiten. Eind 2021 zien we weer een stijging van 716 naar 762; een stijging van 6%.

Taalhuisabonnementen Landgraaf en Onderbanken

Onder de deelnemers van het Taalhuis zijn 34 abonnementen met een gereduceerd tarief (zoals afgesproken binnen de federatie PLB) verstrekt.

Onderbanken

Jeugd

Alle basisscholen van Onderbanken en daarmee alle leerlingen maken gebruik van de bibliotheek (leerlingen van de St. Jozef/Merkelbeek en de BS Schinveld) of hebben een bibliotheek op school (leerlingen van de Zeveneik).

Het aantal jeugdleden 0-18 jaar is met 19% gedaald; dit komt met name doordat de uitleen via de scholen het afgelopen jaar niet of nauwelijks heeft plaatsgevonden in verband met coronaregels. Indien jongeren één jaar lang niet op hun pasje lenen, worden zij niet meer als lid meegerekend. Uiteraard hopen we (en doen we er alles aan) dat we de scholen en daarmee indirect de individuele jongeren in 2022 weer kunnen bedienen.

Wel zijn via de schoolportal Isy/Parro ouders uitgenodigd om ook voor hun kinderen gebruik te maken van de afhaalbieb via een aan te vragen tijdslot.

Volwassenen

Het aantal volwassen leden is nagenoeg gelijk gebleven; het aantal uitleningen is gedaald met 20%. Ook hier is dit verklaarbaar door de verlaagde dienstverlening die de bibliotheek heeft kunnen realiseren in verband met de steeds wisselende coronamaatregelen.

Website-bezoek Parkstadbibliotheken

De indeling is sterk doelgroep gericht met een hierop afgestemd producten- en dienstenaanbod. Veel landelijke nieuwe sjablonen of templates zijn ook in 2021 weer hierin geïntegreerd. Er wordt aangehaakt aan landelijke acties, zoals het promoten van digitale cursussen, de aanvraag van de corona QR-check en uiteraard is de website het medium om coronamaatregelen te publiceren.

Facebook-bezoek bibliotheek landgraaf

Het aantal volgers bedraagt 679. Met name jonge ouders zijn de doelgroep en worden zo geattendeerd op leespromotie en kinderactiviteiten.

Instagram

Het aantal deelnemers op Instagram blijft toenemen mede dankzij het gegeven dat minstens elke werkdag een bericht geplaatst wordt. Eind 2021 tellen we 4.312 volgers. Het succes hangt mede samen met de leesbevorderingsactiviteiten die vanaf het schooljaar 2019-2020 opgepakt zijn richting VMBO en VWO. De doelgroep is jongeren van 12 tot 18 jaar.

Inter BibliotheekLeenverkeer (IBL)

Leners kunnen gebruik maken van IBL, kunnen media ‘aanvragen’ via de website. Uitgangspunt is dat de bibliotheek voor 99% haar klanten zelf kan bedienen en maximaal 1% weghaalt bij de burens elders in de provincie of het land. Hier voldoen wij aan. De leden kunnen ook muziek aanvragen via CDR.

E-book cijfers binnen het werkgebied:

	2019	2020	2021
Aantal geldige accounts	338	175	241
Aantal geleende e-books	4.808	5.947	*

*Deze cijfers worden niet meer landelijk aangeleverd, vanaf 2022 kan de lokale bibliotheek deze cijfers zelf aanmaken.

3. Kernfuncties

1. De basisbibliotheek als warenhuis van kennis en informatie

Deze functie wordt als volgt ingevuld;

- Start IDO (Informatiepunt Digitale Overheid) per augustus 2021. Deze helpdesk was vanaf de start van groot belang voor de lokale samenleving; burgers zijn ondersteund bij het installeren, aanvragen en verstrekken van coronabewijzen. Door deze acute urgentie zijn de spreekuren van donderdagavond en de zaterdag al snel verruimd naar de volledige openingstijden.
- De inzet van de wimmer (wandelende informatiemedewerker) tijdens de openingsuren. De medewerker voert vraagbemiddeling uit.
- Beheer en ontwikkeling van de collectie waarbij kwaliteit gegarandeerd wordt. Op basis van collectieprofielen en doelgroepbehoeften wordt gecollectieerd.
- Ter beschikking stellen van digitale databanken.
- Uitleg over de bibliotheekcatalogus, de website, het downloaden e-books aan nieuwe leden.
- Vrijwel dagelijks maken de inlichtingenmedewerkers zowel nieuwe als oude leden vertrouwd met de catalogus van de bibliotheek en de vele biebapps, widgets en producten en diensten, die via de website zijn te benaderen.

2. De basisbibliotheek als centrum voor ontwikkeling en educatie

Mediawijsheid

Mediawijsheid is het geheel van kennis, vaardigheden en mentaliteit om de burger bewust, kritisch en actief deel te laten nemen aan de complexe, veranderlijke en fundamenteel gemedialiseerde wereld.

De programma's die wij in het kader van MediaWijsheid in Landgraaf en/of Onderbanken aanbieden zijn:

- opdrachten mediawijsheid die tijdens introductiebezoeken van scholen worden uitgevoerd;
- lessen mediawijsheid op de basisscholen;
- uitleg aan nieuwe leden van de functionaliteiten van de geautomatiseerde bibliotheekcatalogus en website;
- Klik & Tik-workshops, Digisterker (omgaan met de e-overheid).

Lessen mediawijsheid op de basisscholen

In 2021 hebben we de lessen helaas niet op de scholen kunnen organiseren. We hopen de lessen in 2022 weer te continueren.

Klik & Tik

Landgraaf

Iedere week staan vier vrijwilligers klaar om mensen te helpen bij het leren omgaan met de computer. Deze vrijwilligers hebben ondanks alle coronabeperkingen in totaal drieëndertig cursisten begeleid. Sinds juli van dit jaar is er ook een aparte taalgroep gestart met computerles. Zij focussen vooral op het leren van de Nederlandse taal via de programma's van oefenen.nl.

Onderbanken

Zowel in Schinveld als in Merkelbeek is er één vrijwilliger beschikbaar. In Schinveld vindt de cursus plaats in de bibliotheek zelf. In Merkelbeek is de cursus in de kleine zaal naast de bibliotheek. Zesentwintig cursisten hebben de cursus in Onderbanken gevolgd.

Cursus Digisterker

Sinds september 2021 organiseren de bibliotheek en Seniorweb Landgraaf samen deze cursus. In de drie lessen bij Seniorweb leert de cursist wat een DigID inhoudt en vraagt deze ook aan. In de drie lessen in de bibliotheek leren cursisten praktisch omgaan met DigID (website gemeente, thuisarts.nl, DigID op de smartphone). Zij kiezen zelf welk onderwerp zij willen behandelen. Door deze nieuwe opzet kunnen cursisten meermaals naar de cursus terugkeren, omdat zij steeds een nieuw onderwerp kunnen kiezen. In totaal hebben negen cursisten de cursus in oktober doorlopen. De novemberreeks is wegens corona naar 2022 verplaatst.

Juridisch spreekuur

Het juridisch spreekuur wordt sinds 2020 door de Wetswinkel Landgraaf georganiseerd. De spreekuren van de Wetswinkel zijn ook in het Burgerhoes, waardoor een snelle doorverwijzing mogelijk is.

Belastingspreekuur en -invuluur

In samenwerking met drie vrijwilligers (een oud-Belastingdienstmedewerker, een accountant en een administratief medewerker) hebben in 2021 opnieuw het Belastingpreekuur en de invuluren voor de Belastingaangifte plaatsgevonden. Binnen alle geldende maatregelen zijn in totaal zesendertig mensen geholpen.

Geheugentafel

Tijdens de Geheugentafel kunnen mensen met geheugenproblemen/mantelzorgers/professionele hulpverleners terecht met vragen. Alzheimer Parkstad zorgt voor een kundige vrijwilliger.

De Geheugentafel heeft wegens corona helaas maar één keer plaatsgevonden, namelijk in september in het Burgerhoes. In Schinveld is er dit jaar geen Geheugentafel geweest. De bieb beschikt verder in Landgraaf en Schinveld over een 'geheugenkabinet', een boeken- en spellencollectie over geheugen en dementie.

Taal- en leesbevordering

Het taalcafé in de bibliotheek van Landgraaf is verder geprofessionaliseerd. Na de behaalde certificering van het Taalhuis is er een werkgroep gestart rondom dit taalcafé.

Hier is besloten om één hoofdthema te kiezen en dit middels meerdere deelthema's uit te werken. Zo heeft 2021 in het teken gestaan van het hoofdthema gezondheid met deelthema's huisarts/apotheek en zorgverzekering. In het nieuwe jaar volgen de deelthema's voeding/beweging/lifestyle. Door een heel jaar met hetzelfde hoofdthema bezig te zijn, bekijken termen en uitleg beter. We hopen zo dat cursisten ook buiten het taalcafé zekerder worden om met het thema om te gaan. Door deze nieuwe opzet is het ook mogelijk om resultaten te meten.

Wekelijks hebben we bezoekersaantal van twintig tot zesentwintig mensen met daarbij twaalf vrijwilligers. Toen de bibliotheek was gesloten, is online het taalaanbod zoveel mogelijk voortgezet. Zo konden cursisten gebruikmaken van een padlet (een online klaslokaal waar je oefeningen kunt vinden) en in groepjes of 1-op-1 met vrijwilligers aan de slag via online-bijeenkomsten.

Het taalcafé op het Sunplein is door ruimtegebrek permanent verhuisd naar de Pinkpopzaal in het Burgerhoes. Een zestal vrijwilligers geven samen dit taalcafé vorm. Ongeveer tien tot twaalf cursisten weten wekelijks dit taalcafé te vinden.

Naast deze twee taalcafés is er in samenwerking met Wijk- en belangenvereniging Oud-Eikske in 2019 een nieuw taalcafé opgestart in het Wijkcentrum, gerund door eigen vrijwilligers, aangevuld door één van 'onze' taalvrijwilligers. Een keer per twee weken komt hij nieuwe materialen lenen. In dit taalcafé komen wekelijks vijf à zes cursisten.

Leeskring Relim (laaggeletterden) en minibieb

Ook in 2021 is samen met SWV-bedrijf Relim de leeskring voortgezet. Een groep van vier personen heeft een boek gelezen dat herschreven is in 'makkelijk Nederlands'. Wanneer een boek is uitgelezen, vindt er een toepasselijke eindactiviteit plaats. Door corona heeft de tweede leeskring helaas geen doorgang kunnen vinden.

Daarnaast is de mini-bibliotheek binnen Relim actief onder de naam 'Boek bij de Boterham'. Mensen met afstand tot de arbeidsmarkt kunnen een keer per maand tijdens de lunch boeken uitlenen of aanvragen bij de bibliotheekvestiging in het Burgerhoes; elf personen hebben in 2021 hier gebruik van gemaakt.

Onderbanken

Het taalcafé in de bibliotheek van Schinveld heeft nu dezelfde vorm als het taalcafé in de bieb van Landgraaf. Ook hier wordt er op het hoofdthema gezondheid ingezoomd. Dit levert een stabiele basis van vier vrijwilligers die wekelijks zo'n zes taalleerders verder helpen met de Nederlandse taal.

Taalkids

In Schinveld begeleiden een tweetal vrijwilligers van CMWW acht kinderen met het leren van de Nederlandse taal. Iedere woensdag (behalve in de schoolvakanties) komen de kinderen naar de bibliotheek om hier taalspelletjes te spelen. Deze bijeenkomsten zijn ook altijd in thema (feestmaand/herfst). De vrijwilligers en begeleiding is geheel voor rekening van CMWW, de bibliotheek faciliteert de ruimte.

Week van Lezen & Schrijven

In de week van de Lezen & Schrijven waren er ondanks corona toch verschillende activiteiten. Zo werd er op maandag tijdens het taalcafé een dictee voorgelezen door de burgemeester; in de middag was er Boek bij de Boterham bij Relim. Op de woensdag zijn cursisten van het taalcafé in Schinveld op bezoek gegaan bij het taalcafé in Nuth. Daar hebben zij deelgenomen aan een dictee dat door de wethouder werd voorgedragen. Hierna is het samenwerkingsconvenant van het Kernteam Laaggeletterdheid Beekdaelen ondertekend. Op donderdag heeft de Taalhuiscoördinator deelgenomen aan de netwerkbijeenkomst Laaggeletterdheid op het Vista College in Maastricht. De week is afgesloten met een cursus voor onze taalvrijwilligers en VoorleesExpress-vrijwilligers. Het betrof de door Cubiss gegeven cursus *Herkennen en doorverwijzen*.

Taalhuis

Het Taalhuis is er voor vrijwilligers en cursisten. Tijdens het wekelijkse Taalhuisspreekuur hebben vele nieuwe taalvrijwilligers en cursisten zich aangemeld om deel te nemen aan het aanbod. De taalhuisconsulent beantwoordt tijdens dit spreekuur alle vragen en zorgt voor een goede intake, zodat de vrijwilliger op de juiste plek belandt en de cursist naar de juiste begeleiding wordt doorverwezen.

Naast dit spreekuur wordt er ook geïnvesteerd in de begeleiding van vrijwilligers. Zo houden 1-op-1 taalvrijwilligers in het evaluatiesysteem *Match* hun voortgang bij van de bijeenkomsten. Met de vrijwilligers van de taalcafés zijn er meerdere keren per jaar bijeenkomsten over de stand van zaken en vernieuwingen. Waar nodig wordt er bijgestuurd. Door corona hebben we dit jaar helaas geen grote netwerkbijeenkomst voor alle taalvrijwilligers kunnen houden.

Het Taalhuis heeft eind 2020 glansrijk de certificering doorstaan. Uit het auditrapport kwamen een aantal aanbevelingen naar voren waaraan we de komende jaren gaan werken: het bereiken van meer autochtone cursisten (NT1-ers) en het meten van de maatschappelijke effecten van de taalactiviteiten.

Op het meten van maatschappelijke effecten hebben we al veelvuldig ingezet in het taalcafé en de 1-op-1 begeleiding. Zo wordt er gemonitord middels het systeem *Match* en wordt ieder deelthema van het taalcafé gestart en afgerond met een mindmap van al aanwezige kennis enerzijds en de opgedane kennis anderzijds.

Middels de *Workshopcarrousel* en *Letterliefde 2.0* is er ingezet op het bereik van autochtone cursisten. Door corona zijn een aantal bijeenkomsten niet kunnen doorgaan. Deze zijn verschoven naar 2022.

Bereik

In 2021 bereikte het Taalhuis met haar taalcafés en taalmaatjes in Landgraaf honderdvierentwintig cursisten en in Onderbanken drieëntwintig. Ook buiten de bibliotheek zijn cursisten bereikt door met netwerkpartners samen te werken:

- Statushouders zijn begeleid door Welsun. De vrijwilligers zijn door de bibliotheek gefaciliteerd met trainingen en bijeenkomsten.
- Relim is voorzien van een leeskring en een mini-bieb.

3. De basisbibliotheek als encyclopedie van kunst en cultuur

Bibliotheek Landgraaf-Onderbanken heeft in 2021 op verschillende manieren invulling gegeven aan haar functie *De basisbibliotheek als encyclopedie van kunst en cultuur*.

Creatieve workshops

In 2021 organiseerde de bibliotheek in samenwerking met de Vazom acht creatieve workshops voor de jeugd van 6 tot 11 jaar. Het betrof beeldende workshops met onder andere boeken, letters en lezen gecombineerd met feestdagen en jaargetijden. Deze middagen voorzien in een behoefte en waren een groot succes. In totaal namen 78 kinderen deel.

Kids & Koffie

Kids & Koffie is een samenwerkingsverband tussen onder andere Jeugd en Gezin Parkstad Limburg en bibliotheek Landgraaf-Onderbanken. Er werden twee activiteiten georganiseerd, namelijk Zumbini (5 deelnemers) en Ouder en Kindyoga (20 deelnemers (maximum)).

Kinderboekenweek

In het kader van de Kinderboekenweek werd de voorstelling *Hadassa, ster van Perzië* door Theater de Winter opgevoerd. Het betreft de jaarlijkse samenwerking tussen de bieb en Theater Landgraaf. De Mad Science-activiteit *Wat ik worden viel* werd ook georganiseerd voor de Kinderboekenweek.

Kunstlezing

Luc Laudy gaf een lezing over *Dürer*, een Duitse kunstschilder en tekenaar voor 80 bezoekers (maximum).

Luisteravonden klassieke muziek

De bibliotheek organiseerde vier luisteravonden klassieke muziek. Onder de bezielende leiding van Pierre Rietrae, voormalig directeur van de muziekschool, genoot het maximum aantal van 320 bezoekers van klassieke muziek uit verschillende stijlperiodes.

Mad Science

Dit jaar vonden er twee Mad Science-workshops plaats. Het maximum van 42 kinderen nam deel aan de workshops.

Snotje en Wratje

Ook dit jaar werd onze bieb bezocht door *Snotje en Wratje*. Het maximum van 40 bezoekers bezocht deze grappige en spannende voorleessessie.

Zomertour en Herfsttour

Een aantal van bovengenoemde activiteiten (creatieve workshop) vonden plaats tijdens de Zomertour of Herfsttour. De Zomertour is ontstaan uit het oorspronkelijke JenS Kindervakantiewerk. Landgraaf Verbindt, JenS en The Move Factory werken nu samen met partners, zoals de Bibliotheek, Vazom, Welsun, SMK, Theater, Scouting Pius, Voetbalschool Soccerchampions. De partners leveren allemaal op hun eigen wijze een bijdrage aan de tour met als doel en geweldige, zorgeloze tijd voor de jeugd in Landgraaf. De Herfsttour is een vervolg op de Zomertour.

Tijdens de Zomertour werd ook nog een ochtend Peutermuziek georganiseerd. Het maximum van 12 deelnemers kwam op deze ochtend af.

4. De basisbibliotheek als inspiratiebron van lezen, literatuur en taalstimulering

Door de sluiting van de Bibliotheek als gevolg van de coronamaatregelen zijn er in 2021 slechts enkele activiteiten uitgevoerd die betrekking hebben op leesbevordering, taalstimulering en leesplezier.

Leesadviezen

Tijdens de reguliere openingstijden kunnen klanten terecht voor lees- en romanadvies. Ook via de site kunnen klachten hiervoor terecht. Op de website staan leestips en links naar websites als Lezen voor de lijst, Literatuurplein en Leesplein.

Literatuurprijzen

Via boektentoonstellingen, posters en de website werden klanten geattendeerd op landelijke literatuurprijzen, zoals Libris Literatuurprijs, NS Publieksprijs en de Gouden en Zilveren Griffel.

Leesclubs

De eerste vier bijeenkomsten van de twee leesclubs voor volwassenen zijn geannuleerd vanwege de lockdown. Vanaf september mochten de clubs weer doorgaan, maar waren veel deelnemers huiverig om te komen. Het was daarom een stuk rustiger dan normaal. In totaal zijn er zes bijeenkomsten doorgegaan. Tussen de zes en tien personen namen deel aan de bijeenkomsten.

Onder leiding van Ellen Bastiaens hebben van januari tot en met juni zes leesclubs voor de jeugd plaatsgevonden. Die gebeurde zowel digitaal als fysiek. Zes deelnemers sloten zich hierbij aan. In november is de nieuwe leesclub gestart eveneens onder leiding van Ellen. Aan deze club doen zeven kinderen mee. In totaal waren er dit jaar dus acht leesclubs voor de jeugd.

Voorleeswedstrijd

2121 organiseerde bibliotheek Landgraaf weer de jaarlijkse Voorleeswedstrijd. Ondanks alle corona perikelen op scholen hebben alsnog 6 scholen uit Landgraaf en 1 school uit Schinveld deelgenomen.

Als gevolg van de landelijke lockdown kon de Landgraaf finale helaas niet fysiek in de Pinkpopzaal van het Burgerhoes doorgaan. De 7 deelnemers hebben in plaats daarvan hun "optreden" opgenomen en als filmpje ingestuurd. De jury, bestaande uit wethouder Alex Schiffelers en bibliotheekmedewerker Marianne Baadjou, had de taak om alle filmpjes te bekijken en uiteindelijk kwam Pien de Boer van basisschool de Schatgraver als winnaar uit de bus. Zij mocht verder naar de Parkstadfinale en daar

werd zij met nog twee anderen als winnaar uitgeroepen. Op 21 april 2021 streed zij in de ECI cultuurfabriek om de titel Kampioen van Limburg en Pien won de tweede prijs.

BoekStart

In het kader van het BoekStart-project organiseerde de bibliotheek drie ouder-met-baby/dreumesen-bijeenkomsten. Er werden twee dansworkshops gegeven: We gaan op berenjacht en Herfstpret met Dikkie Dik (in totaal 40 deelnemers (maximum)) en een muziek op schoot-ochtend. Deze ochtend werd bezocht door 16 deelnemers (maximum).

VoorleesExpress

Seizoen 3 van de VoorleesExpress is door de coronamaatregelen in tweeën gesplitst: een aantal gezinnen is gestart in september 2020, een aantal gezinnen in februari 2021. In dit derde seizoen was de heropstart tijdens de coronatijd en binnen alle maatregelen het voornaamste uitgangspunt. Sommige vrijwilligers zijn fysiek naar de gezinnen toegegaan, anderen gaven de voorkeur aan online voorlezen of buiten afspreken. Vanaf februari zijn er nog eens zeven gezinnen gestart met de VoorleesExpress.

In september konden we weer een regulier seizoen starten. Toen zijn er veertien gezinnen gestart met het project. Daarnaast hebben er een drietal vrijwilligersbijeenkomsten plaatsgevonden in de bibliotheek: de workshop 'Boekie Boekie', de workshop 'Herkennen en doorverwijzen' en een intervisiebijeenkomst met alle vrijwilligers. Aan het einde van het jaar heeft het project toch weer even stilgelegen wegens een nieuwe lockdown.

Read2Me!

Read2Me! is de voorleeswedstrijd voor brugklassers van het voortgezet onderwijs waarmee het lezen onder jongeren in het voortgezet onderwijs wordt bevorderd. Auteur Chinouk Thijssen bezocht het Brandenbergcollege in het kader van Read2Me! Hieraan hebben 100 leerlingen deelgenomen.

Groepsbezoeken Landgraaf

Door corona zijn van januari tot en met juli geen groepsbezoeken geweest. Vanaf september zijn de groepsbezoeken weer opgepakt. Kinderen brachten in klassikaal verband een bezoek aan de bibliotheek. Op verzoek van het onderwijs kunnen zowel onderdelen van het media-educatie-programma of leesbevorderingsactiviteiten worden geïntegreerd. Een drietal basisscholen maakte gebruik van dit aanbod en bezocht de bibliotheek gedurende het schooljaar regelmatig in groepsverband. De educatieve instellingen die in 2021 van het aanbod gebruik maakten, waren basisschool Op gen Hei, basisschool Wereldwijs en basisschool voor speciaal onderwijs De Wissel. Alle drie de scholen bezochten de vestiging Burgerhoes. Deze bezoeken vonden veelal in de ochtenduren plaats.

Door de sluiting van de bibliotheek hebben de scholen uit Ubach over Worms (basisschool An d'r Put en openbare basisschool De Speurneus) geen groepsbezoeken gebracht aan de bieb. In november en december van 2021 vonden er ook geen groepsbezoeken plaats in het Burgerhoes. Om de groepsbezoeken enigszins te vervangen, zijn er wisselcollecties aangeboden. Het aantal groepsbezoeken in 2021 in Nieuwenhagen was 42.

De Bibliotheek op school (dBos) Landgraaf

We kennen drie dBos-scholen in Landgraaf: de Harlekijn, de Schatgraver en 't Valder. Voor groep 1 t/m 8 is in 2020 een schoolbibliotheek ingericht. Leerlingen maken sindsdien minimaal eens per drie weken hier gebruik van. Enkele periodes in 2021 kregen de vrijwilligers vanwege coronamaatregelen geen toegang tot de school.

De Bibliotheek op school (dBos) Onderbanken

Onderbanken heeft een dBos-school, namelijk de Zeveneik. Voor groep 1 t/m 8 staat hier een omvangrijke schoolcollectie, waar de leerlingen continu gebruik van kunnen maken.

Groepsbezoeken Onderbanken

De scholen die hebben deelgenomen aan de leeslijn zijn daarnaast:

- Basisschool Schinveld (vestiging Schinveld)
- Basisschool St.Jozef (vestiging Merkelbeek)

Het aantal groepsbezoeken in 2021: 298 met gemiddeld 22 leerlingen per groep. Totaal aantal leerlingen: 6556

Project- en wisselcollecties

De bibliotheek biedt scholen en culturele instellingen de mogelijkheid om de bibliotheek met een zekere regelmaat te bezoeken en om ter ondersteuning van en als aanvulling op het reguliere onderwijs project- en wisselcollecties te lenen. Afgelopen jaar zijn er zo'n 330 themacollecties geleverd. Acht basisscholen, één basisschool voor speciaal onderwijs, vijf peuterspeelzalen, twee kinderdagverblijven en een zorginstellingen maakten hier gebruik van.

5. De basisbibliotheek als podium voor ontmoeting en debat

Door de sluiting van de Bibliotheek als gevolg van de coronamaatregelen is er in 2021 slechts een enkele activiteit uitgevoerd in het kader van de functie podium voor ontmoeting en debat.

Onderbanken

In samenwerking met JOGG en Xplore Beekdalen organiseert de bibliotheek ieder jaar een tweetal activiteiten voor de jeugd. In september heeft een van de twee activiteiten kunnen plaatsvinden. Tien kinderen hebben in de bibliotheek van Merkelbeek smoothies gemaakt en zijn met JOGG naar de plaatselijke speeltuin gegaan voor bewegingsspelletjes. De andere activiteit is verplaatst naar 2022.

4. Bestuur

Het Algemeen Bestuur van de Stichting Bibliotheek Landgraaf-Onderbanken vergaderde in het verslagjaar 2021 driemaal en wel op 14 april, 7 september en 15 december. Aanvullend is op 14 april een informatiebrief opgesteld en verspreid.

Naast de vaststelling van het financieel en inhoudelijk jaarverslag 2020, de begroting en het jaarplan 2022 kwamen aan de orde: het harmonisatietraject van de bibliotheken binnen Beekdaelen, de vacatureruimte binnen het bestuur en personele ontwikkelingen, het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO), nieuwe (aanvragen voor) projecten en activiteiten in relatie tot onze visie, de herinrichting binnen het Burgerhoes, de toets Cultural Governance en het rooster van aftreden. Ook dit jaar is door corona helaas de eindejaarsviering met vrijwilligers en personeel komen te vervallen.

Bestuurssamenstelling per 31 december 2021

- Mevrouw dr. E. Bastiaens, secretaris, bestuurslid sinds 2006
- J.M. Bons, penningmeester, bestuurslid van december 2017 tot 31 december 2021
- Mevrouw A. Chodakowski-Smeets, vice-voorzitter (per 23 april 2014), bestuurslid sinds 1989
- S. Delnoy, voorzitter per 1 januari 2022, bestuurslid sinds 7 september 2021
- drs. A. Jacobs, bestuurslid sinds april 2013
- A. Leers, vice-penningmeester, bestuurslid sinds 2004 tot 31 december 2021
- Mevrouw mr. M.C.G. Nijssen, bestuurslid van oktober 2014 tot 31 december 2021
- drs. M. van der Weerden, voorzitter (per 28 februari 2008), bestuurslid van 2006 tot 31 december 2021
- Mevrouw M. van der Weerden-Brouns, bestuurslid sinds 23 november 2021, penningmeester per 1 januari 2022

Nevenactiviteiten bestuursleden

In kader van de Cultural Governance-regels acht het bestuur het noodzakelijk om volledige transparantie te geven in de nevenfuncties die de bestuursleden bekleden. Vandaar dat we onderstaand overzicht jaarlijks publiceren.

- Mevrouw dr. E. Bastiaens
  - Adjunct-directeur EDLAB The Maastricht University Institute for Education and Innovation
- J.M. Bons
  - Voorzitter wandelgroep Euregio
- Mevrouw A. Chodakowski-Smeets
  - Bestuurslid gepensioneerden Arbeidsvoorziening
- S. Delnoy
  - Docent wiskunde aan het Sint-Janscollege
  - Bestuurslid Jachthoornblazers Sint Hubertus
- drs. A. Jacobs
  - Senior Business consultant bij Valid

- A. Leers
  - HRData4U, Medtronic BV
  - Penningmeester stichting *Je droomauto*
  - Administrateur VVE Welten VI

- Mevrouw mr. M.C.G. Nijssen
  - Advocaat bij Thuis & Partners Advocaten te Heerlen
  - Bestuurslid Limburgse vastgoed Sociëteit (LVS)

- drs. M. van der Weerden
  - Docent Geschiedenis Bernardinuscollege te Heerlen

- Mevrouw M. van der weerden-Brouns
  - Penningmeester LGOG kring Parkstad

Toets Cultural Governance

In deze bijlage staat beschreven welke bepalingen van de Code Cultural Governance, 'Pas toe of leg uit', worden nageleefd door de Bibliotheek Landgraaf-Onderbanken. De Stichting Bibliotheek Landgraaf-Onderbanken valt onder het Bestuur-model.

Bepalingen voor de directie

2.1 Bij de werving en selectie van directieleden wordt gewerkt met een vooraf opgestelde profielschets.

2.2 Het bestuur overweegt om deskundigen van buiten de instelling te betrekken bij de procedure voor de vervulling van een directiefunctie.

2.3 Een delegatie uit het bestuur voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de directeur. De uitkomsten hiervan worden besproken door het bestuur. Van het functioneringsgesprek en van de bespreking wordt een verslag opgemaakt dat door of namens het bestuur wordt gearhiveerd. Zie Bestuurs- en directiereglement, art 10, nr. 1 en nr. 10 en art 11, nr. 1.

2.4 De structuur en de hoogte van de bezoldiging van de directieleden sluiten aan bij het karakter van de instelling en zijn in overeenstemming met de eventuele wettelijke voorschriften of subsidievoorwaarden.

2.5 Als er sprake is van een eenhoofdige directie wordt een directiereglement opgesteld. Hierin zijn vastgelegd de door het bestuur gedelegeerde bestuurlijke taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Het directiereglement wordt vastgesteld door het bestuur.

2.6 Directieleden melden elke relevante nevenfunctie aan het bestuur. Als uitgangspunt geldt dat voorafgaande toestemming is vereist bij betaalde nevenfuncties en bij onbetaalde nevenfuncties met een potentieel tegenstrijdig belang. (Wordt gepubliceerd in het jaarverslag).

Bepalingen voor het bestuur

2.7 Bij de werving en selectie van leden van het bestuur wordt gewerkt met een vooraf opgestelde profielschets, waarin de omvang van het bestuur en de vereiste kwaliteiten van de bestuurders worden beschreven. Zie Bestuurs- en directiereglement, art 5, nr. 1 en nr. 2.

2.8 Het bestuur evalueert de profielschets periodiek, maar in ieder geval bij het ontstaan van een vacature. Zie Bestuurs- en directiereglement, art 5.

2.9 Het bestuur is zo samengesteld dat de leden onafhankelijk van elkaar, van de directie en van deelbelangen kunnen functioneren als goede bestuurders en als goede toezichhouders en adviseurs van de directie.

2.10 In het bestuur heeft niet meer dan één voormalig directielid zitting. Deze persoon is geen voorzitter van het bestuur.

2.11 Het bestuur zoekt bij de werving van leden van het bestuur ook buiten het eigen netwerk.

2.12 Het bestuur draagt zorg voor een evenwichtige samenstelling van het bestuur, passende bij de doelstellingen van de instelling.

2.13 Het bestuur stelt een gefaseerd rooster van aftreden vast. Vast agendapunt in december.

2.14 Voordat een benoemingstermijn verloopt, beraadt het bestuur zich over de wenselijkheid van herbenoeming. Daarbij wordt zowel gekeken naar het functioneren van betrokkene als naar de meest recente profielschets. Ook wordt aandacht gegeven aan de vraag of vernieuwing wenselijk is.

2.15 De instelling hanteert een benoemingsperiode van drie of vier jaar, met respectievelijk twee- of eenmalige mogelijkheid tot herbenoeming. De maximale zittingsperiode is dus twaalf jaar. Ook bij een positiewisseling van gewoon lid naar voorzitter geldt een maximale termijn van twaalf jaar. In de statuten is vastgelegd dat (art 5.3) elke bestuurder uiterlijk vier jaar na zijn benoeming aftreedt, volgens een door het bestuur op te maken rooster van aftreding. De aftredende is herbenoembaar. De intentie van het bestuur is om doorstroming te bevorderen, maar als een vacature niet tot een gewenst resultaat leidt, wil het bestuur de mogelijkheid tot herbenoeming openhouden in afwijking tot de gedragsregel.

2.16 Leden van het bestuur treden tussentijds af wanneer dit geboden is, zoals bij onvoldoende functioneren, structurele onenigheid van inzichten, onverenigbaarheid van belangen of anderszins. Ontslag of schorsing van een bestuurslid door het bestuur is geregeld via de statuten.

2.17 De voorzitter van het bestuur wordt in functie benoemd. De voorzitter is verantwoordelijk voor het adequaat functioneren van het bestuur en is het primaire aanspraakpunt voor de leden van het bestuur en de directie.

2.18 Een lid van het bestuur meldt elke relevante (neven)functie aan het bestuur. Een (neven)functie, betaald of onbetaald, is relevant als de vervulling ervan een tegenstrijdig belang met de instelling kan opleveren. Voor de aanvaarding of continuering van een dergelijke functie is goedkeuring van het bestuur benodigd. Nevenfuncties zijn opgenomen in het jaarverslag.

2.19 Het bestuur draagt zorg voor een jaarlijkse (zelf)evaluatie van het eigen functioneren, zowel intern als ten opzichte van de directie. De uitkomsten van de evaluatie en de daaruit voortkomende afspraken worden vastgelegd tijdens de bespreking van het jaarverslag in april.

Bepalingen betreffende transparantie en verantwoording

2.20 De directie voorziet het bestuur - gevraagd en ongevraagd, en tijdig (no-surprises) - van alle informatie die nodig is voor een goede taakvervulling van het bestuur. Het artistiek/inhoudelijke beleid en de concretisering daarvan maken deel uit van die informatie.

2.21 Het bestuur spreekt periodiek met de directie over de gang van zaken binnen de instelling. Tenminste éénmaal per jaar overlegt en besluit het bestuur over de strategie, het algemene beleid en de financiële stand van zaken. Hiertoe behoren de begroting, de jaarrekening en de binnen de instelling gehanteerde systemen van administratieve organisatie en interne controle.

2.22 Het bestuur en de directie bespreken de wenselijkheid om de instelling en zichzelf tegen aansprakelijkheid te verzekeren. (Is gerealiseerd.)

2.23 Voor zover met externe belanghebbenden over de gang van zaken wordt gesproken gebeurt dit, afhankelijk van het onderwerp, door het bestuur of de directie of gezamenlijk. (Is geregeld via het Bestuurs- en directiereglement, artikel 8, nr 1 en nr 2.)

2.24 Het bestuur onderhoudt een open verhouding met de medewerkers en de vaste vrijwilligers van de instelling en hun organen, zoals de ondernemings- of de personeelsraad.

2.25 Het bestuur overlegt ten minste éénmaal per jaar met de externe accountant. Er wordt in elk geval gesproken over de jaarrekening en het risicobeheer en het controlesysteem. Het bestuur ontvangt een afschrift van alle rapportages van de externe accountant aan de directie.

2.26 Het bestuur zorgt ervoor dat werknemers zonder gevaar voor hun rechtspositie (vermeende) onregelmatigheden van algemene, operationele en financiële aard kunnen melden.

2.27 Het bestuur vergadert volgens een vastgesteld schema. Bij frequente afwezigheid worden de betreffende bestuursleden daarop aangesproken. In de regel neemt de directie deel aan de vergaderingen van het bestuur. Het bestuur vergadert ten minste éénmaal per jaar buiten aanwezigheid van de directie.

2.28 De instelling neemt in het jaarverslag de profielschets van het bestuur en de relevante - voormalige - (neven)functies van de leden van het bestuur en de directie op. Voor zover leden van het bestuur op voordracht of met goedkeuring van derden zijn benoemd, wordt daarvan melding gemaakt.

2.29 Bestuur en directie melden in het jaarverslag in hoeverre de instelling voldoet aan de Principes en *Best Practice*-bepalingen van de *Code Cultural Governance*. Voor zover dit niet het geval is, lichten zij dit beargumenteerd toe.

Vorig jaar zijn nog aanbevelingen uitgebracht in "Acht principes Governance Code Cultuur 2019" een uitgave van Cultuur+Ondernemen, samen te vatten in vier overkoepelende principes. Bij drie aanbevelingen plaatst het bestuur voor zichzelf een alert.

1. Waarde scheppen voor en in de samenleving,

Bij aanbeveling 1.5: Indien sprake is van financiering door een private partij, in welk project of voor welke producten en diensten ook, zal het bestuur hierover vooraf discussiëren en een officieel besluit over nemen.

2. Integer en rolbewust handelen,

3. Zorgvuldig besturen,

4. Goed toezicht uitoefenen,

Bij aanbeveling 7.3: Aandacht blijven houden voor een dialoog met de interne en externe belanghebbenden.

Bij aanbeveling 8.4: Aandacht blijven houden om vier jaar op rij een tot twee nieuwe bestuursleden aan te trekken op basis van opgesteld profiel, vanwege de (te) lange zittingsperiode van de bestaande bestuursleden.

5. Bijlagen

Personeel op 31 december 2021

Personele uren Landgraaf

Personeelsbezetting uren per week op 31 december	2019	2020	2021
	328	330	318

Personele uren Onderbanken

Personeelsbezetting uren per week op 31 december	2019	2020	2021
	59	59	59

Totaal 377 uur
10,5 fte

Ziekteverzuim

Er waren 14 meldingen. De meldingsfrequentie was 0,82. Het verzuimpercentage 2,9%.

Deskundigheidsbevordering

De volgende (digitale) cursussen en kennisdelingsbijeenkomsten werden gevolgd door een of meerdere medewerkers rondom de onderwerpen:

- Basisvaardigheden
- Bedrijfshulpverlening
- Digitaal coachen en structureren (multimediale cursus)
- Givability: twee sessies voor front-office (terugkomdag in 2022)
- IDO online training informatiemedewerkers en rollenspel
- Mediawijsheid; terugkomdagen voor mediacoaches
- Multimediale didactiek
- Stamtafels Cubiss; afhankelijk van thema voor directie of informatiemedewerkers, taalhuisconsulente/(voor)leesconsulente, communicatiemedewerker
- Summerschool, aantal Webinars over leesbevordering.
- Symposium van PO naar VO
- Training Office 65; alle medewerkers
- VoorleesExpress; terugkomdagen
- Voorlezen aan vluchtelingenkinderen

Personeelssamenstelling op 31 december 2021

Landgraaf

Medewerker Informatie & advies

- Mevrouw M. Houben 35,0 uur
- Mevrouw J. Kowalski 16,0 uur
- Mevrouw I. Krasovec 30,5 uur
- Mevrouw D. Senden 23,0 uur
- Mevrouw M. Vermeulen 27,0 uur
- Mevrouw L. Vroomen 34,0 uur

Medewerker Klanten & leenservice

- Mevrouw M. Ploum-Quaden 23,0 uur
- Mevrouw S. Hafez 5,5 uur

Medewerker Communicatie & content

- Mevrouw drs. M. van den Broek 16,0 uur

Medewerker Programmering activiteiten volwassenen

- De heer L. de la Haije 12,0 uur

Coördinator Basisvaardigheden

- De heer J. Horbach 16,0 uur

Coördinator Educatie

- Mevrouw J. Hebert 24,0 uur

Coördinator/Staffunctionaris

- Mevrouw M. Loupias 40,0 uur

Directeur

- Mevrouw drs. M. Eijdemans 28,0 uur

Totaal 330 uur, oftewel 9,2 fte

Indien de 10 coördinatie-uren die ingezet worden vanuit de personeelsformatie van Landgraaf voor het werkgebied Onderbanken worden verrekend, betreft het totaal 8,6 fte.

Aantal vrijwilligers ten behoeve van de ondersteuning van:

- Belastinginloop en invul 2
- Boek-aan-Huis-dienst 2
- De Bibliotheek op School 21
- Digisterker/Klik & Tik/Relim 7
- Gastheer/gastvrouw 4
- Leeskringen (Relim, PO) 1
- Lezingen/activiteiten 1
- Taalhuis 49
- VoorleesExpress 17
- Totaal 104

Onderbanken

Directeur

- Mevrouw drs. M. Eijdemans 4,0 uur

Medewerker Informatie & advies

- Mevrouw J. Kleuters 24,0 uur
- Mevrouw M. Vermeulen 5,0 uur
- Mevrouw P. Wery 8,0 uur

Medewerker Klanten & leenservice

- Mevrouw P. Wery 6,0 uur

Coördinator Basisvaardigheden

- De heer MA J. Horbach 12,0 uur

Totaal 59 uur, oftewel 1,6 fte

Indien de 10 coördinatie-uren die ingezet worden vanuit de personeelsformatie van Landgraaf worden verrekend, betreft het totaal 1,9 fte.

Aantal vrijwilligers ten behoeve van de ondersteuning van:

• Boek-aan-Huis-dienst	2
• De Bibliotheek op School	2 (deze contracten lopen via de school)
• Front-office	6
• Klik&Tik	2
• Leeskring	1
• TaalPunt	11
Totaal	24

Ondersteuning personeel Landgraaf-Onderbanken

De bibliotheek werkt met een minimaal aantal beroepskrachten (informatiemedewerkers) in combinatie met een groeiend aantal vrijwilligers, die in toenemende mate worden ingezet bij de uitbouw van nieuwe producten en diensten in het kader van een brede maatschappelijke bibliotheek.